

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

børns arbejde, dels forebyggelse af ulykkestilfælde; forbindelsen mellem arbejdet og ulykkestilfælde er iøjnefaldende; men med hensyn til sundhedsfare og erhvervs sygdomme er det ikke nær så let at se sammenhængen mellem arbejde og sygdom. Da det nu er sådan, at farerne er blevet større ved arbejdet, og den viden, lægevidenskaben har om farerne under arbejdet, er blevet meget større, er det klart, at man er nødt til i et effektivt arbejderbeskyttelsesarbejde at have lægerne med. Det har vi haft i fabriktilsynet uden egentlig lovhjælp i over tyve år, men først nu kommer reglerne ind i loven, og først nu bliver der sikret læger adgang til at foretage forskellige undersøgelser. Det mener jeg er et meget væsentligt punkt og et stort fremskridt. Det er ligeledes et fremskridt, at det laboratorium, som fabriktilsynet har, nu bliver anerkendt. Laboratoriet supplerer lægernes og tilsynets arbejde med at efterspore sygdomsfarer og er et nødvendigt og tidssvarende led i arbejdet.

Jeg vil gerne sige et par ord om ansvaret for overholdelsen af lovgivningens bestemmelser. Det principielle ansvar bliver naturligvis ligesom nu arbejdsgiverens, men arbejdsgiveren kan overføre ansvaret til en driftsleder, en arbejdsleder, en værkfører, eller hvem det nu måtte være. Det er klart, at i meget store virksomheder kan hovedarbejdsgiveren ikke være tilstrækkelig kendt med alt det, der er nødvendigt for at have ansvaret, og kan heller ikke have den tilstrækkelige tid. Det betydningsfulde i denne forbindelse er imidlertid, at der i loven sættes ganske bestemte betingelser for, at man kan overføre ansvaret. Arbejdslederne har været meget bekymrede for denne adgang til at overføre ansvaret på dem, og det forstår jeg meget vel. Arbejdslederne har det sommetider som et vist dyr mellem to negle, de har undertiden ansvaret uden at have den tilstrækkelige myndighed, og de har ment, at hvis der ikke i loven kom til at stå, at det var en forudsætning, at de havde den tilstrækkelige dispositionsfrihed, var de ikke garderet nok. Jeg mener, at det er en unødigt, en ubegrundet bekymring fra arbejdsledernes side. Bestemmelsen i loven er formuleret sådan, at der er sat bestemte betingelser

op om, at det på tydelig måde skal tilkendes den pågældende af arbejdsgiveren, hvori hans pligter består, og at ansvaret er overført til ham o. s. v. o. s. v. Jeg tvivler om, at nogen dommer vil dømme en arbejdsleder som ansvarlig, forsåvidt det er oplyst overfor dommeren, at arbejdslederen ikke har haft den tilstrækkelige dispositionsfrihed.

Det er imidlertid ikke blot arbejdsgiveren og arbejdslederen, der har et ansvar efter denne lov, det er også arbejderne, og her sker en stor forandring i forhold til den nugældende fabrikllov. Arbejderen har nu kun en pligt til ikke at modvirke, at sikkerhedsforanstaltninger virker efter deres hensigt, han må f. eks. ikke fjerne en skærm, men efter de nye lovregler får arbejderen en pligt til at medvirke til, at arbejdsbeskyttelsen fremmes. Finder f. eks. en arbejder, at hans værktøj ikke er i orden og han ikke selv kan lave det i stand, skal han meddele det til sin overordnede. I denne forbindelse skal også nævnes hele systemet med, at arbejderne i lidt større virksomheder skal vælge sikkerhedsrepræsentanter, og at der i de allerstørste virksomheder kan forlanges etableret sikkerhedstjeneste, hvor såvel driftsledelse som arbejdstjener er repræsenteret.

Jeg vil gerne fremhæve, at om ikke for andet, så var det af hensyn til sikkerhedstjenesten meget vigtigt at få gennemført denne lovgivning. Vi er meget langt tilbage på dette område i sammenligning med andre lande, f. eks. Sverige. Der er sket fremskridt i de senere år, også i forbindelse med samarbejdsudvalgene, men der er meget tilbage endnu. Det gode ved disse bestemmelser er, at man i højere grad end hidtil får et samarbejde mellem driftsledelse og arbejdere med det formål at effektivisere arbejderbeskyttelsen, og jeg tror, at det også vil være med til at give en større arbejdstilfredshed. Det er selvfølgelig en hjælp for fabriktilsynet, at der bliver anledning til et samarbejde mellem tilsynet og disse organer.

Endelig vil jeg sige et par ord om arbejdsrådets sammensætning. Det er klart, at en fabrikllov, en arbejderbeskyttelseslov, kun kan være en rammelov. Erhvervs livet er jo så varierende, at man ikke kan sætte alle detaillerede regler ind i en lov. Der er tale om en levende mekanisme; der kommer sta-